

Kirkkonummen kunnan lausunto Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kunnanhallitus 20.05.2024 § 175

882/14.04.00/2020

Valmistelija	kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 antaa Uudenmaan ELY-keskukselle liitteenä olevan lausunnon Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa
Käsittely	Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen esitteli asiaa kokouksessa. Hän poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.09. Kunnanhallitus piti tauon klo 18.00-18.05. Käsittelyn aikana esittelijä teki täydennetyn päätösehdotuksen: Kunnanhallitus päättää 1 antaa Uudenmaan ELY-keskukselle liitteenä olevan lausunnon Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. 2 tehdä lausuntoon seuraavan lisäyksen: Kunta toteaa, että Microsoft 3465 Finland Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostus on asianmukaisesti laadittu. Kyseessä on Kirkkonummen kunnalle tärkeä elinkeinopoliittinen hanke, jonka toteuttaminen edistää myös kokonaisuudessaan myönteisiä ympäristövaikutuksia. 3 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa. Puheenjohtajan tiedustellessa täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Päätös	Kunnanhallitus päätti 1 antaa Uudenmaan ELY-keskukselle liitteenä olevan lausunnon Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

2

tehdä lausuntoon seuraavan lisäyksen:

Kunta toteaa, että Microsoft 3465 Finland Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostus on asianmukaisesti laadittu. Kyseessä on Kirkkonummen kunnalle tärkeä elinkeinopoliittinen hanke, jonka toteuttaminen edistää myös kokonaisuudessaan myönteisiä ympäristövaikutuksia.

3

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

ELY-keskus

Selostus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Kirkkonummen kunnalta lausuntoa Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausuntoa pyydetään 24.5.2024 mennessä.

YVA-menettelyn taustaa, arviointitarve ja alueen sijainti

Ympäristövaikutusten arviointi perustuu lakiin sekä asetukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Menettelyn ensimmäisessä vaiheessa hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman ja toisessa vaiheessa selvitetään vaihtoehtojen vaikutukset keskittyen hankkeen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin. YVA-selostusvaiheen päätteeksi yhteysviranomaisen antaa arviointiselostuksesta perustellun päätelmän, joka sisältää perustellun johtopäätöksen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Kirkkonummen datakeskushanke edellyttää YVA-menettelyä, koska datakeskuksen suunniteltujen varageneraattoreiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää YVA-lain liitteen 1 kohdan 7a mukaisen 300 MW:n polttoainetehon raja-arvon. Lisäksi hankkeen rakentamisen takia maa- ja kiviainesten ottomäärät ylittävät alustavien arvioiden mukaan YVA-lain liitteen 1 kohdan 2b mukaisen 200 000 kiintokuutiometrin kiven, soran tai hiekan vuosittaisen ottomäärän.

Hankealue sijaitsee itäisellä Kirkkonummella sijoittuen Länsiväylän, Kehä III:n ja Sundsbergintien väliselle alueelle. Se on osoitettu 30.8.2021 hyväksytyssä ja 17.2.2023 lainvoimaiseksi tulleessa Kolabackenin asemakaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi. ET-korttelia koskee määräykset, joiden mukaan korttelialueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristöä häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta häiriötä. Alueelle rakennettavissa laitoksissa on käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Rakennusten ulkoseinät eivät saa olla laaja-alaisesti heijastavaa materiaalia, kuten lasia, lintujen törmäysriskin takia. Lasipintoja voidaan käyttää, jos lasit on kuvioitu tai lasien edessä on rakenne-elementtejä, jotka vähentävät törmäysriskiä. Lisäksi kaavassa on määräyksiä ET-korttelin ulkopuolisesta maankäytöstä.

Arvioidut vaikutukset

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan hankealueen sekä sen ulkopuolelle ulottuvien toimintojen ympäristövaikutuksia rakentamisen ja toiminnan sekä toiminnan lopettamisvaiheen aikana. Tarkasteluissa huomioidaan myös liitännäishankkeet (lämmön talteenotto ja sähkönsiirto). Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankealueella ja sen ympäristössä

hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön.

Arviointimenettely ja sen vaiheet

Hankkeesta vastaava on Microsoft 3465 Finland Oy ja YVA-yhteysviranomainen Uudenmaan ELY-keskus. Ympäristövaikutusten arviointiselostus kokonaisuudessaan on luettavissa ELY-keskuksen verkkosivuilla suomeksi:

www.ymparisto.fi/MicrosoftKirkkonummenDatakeskusYVA.

Arviointiselostukseen sisältyy ruotsinkielinen tiivistelmä (sivut xx-xxxiii).

Hankkeen muilta osin ruotsinkieliset sivut löytyvät osoitteesta:

www.miljo.fi/MicrosoftKyrkslättsDatacenterMKB

Arviointiohjelma oli nähtävillä ja lausunnoilla 1.-30.8.2023 ja Kirkkonummen kunnanhallitus antoi siitä lausuntonsa 28.8.2023. Yhteysviranomainen antoi lausunnon arviointiohjelmasta 25.9.2023.

ELY-keskuksen arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa tuotiin esiin mm. toivomus, että muodostettaisiin lisävaihtoehto (VE2), jossa arvioidaisiin esimerkiksi hankkeen ensimmäisen vaiheen kattavaa varavoiman määrää. Myös maakaapelihankkeiden (Espoon Mankin sähköasema-datakeskusalue 2 x 400 kV sekä Framnäs-Kolabacken 110 kV) yhteisvaikutukset datakeskushankkeen kanssa tulee huomioida datakeskuksen YVA-menettelyssä siltä osin, kuin niillä arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia datakeskuksen kanssa. Lisäksi lausunnossa todettiin tarkistustarpeita mm. eri arvioitavien vaikutusten arviointimenetelmiin ja arvioinneissa huomioon otettaviin tekijöihin ja etäisyyksiin, joilta vaikutuksia tulee arvioida.

Arviointimenettely päättyy yhteysviranomaisen antamaan perusteltuun päätelmään, joka on annettava kahden kuukauden kuluessa kuulemisen päättymisestä. Perustellussa päätelmässä otetaan huomioon YVA-selostuksesta annetut lausunnot, mielipiteet ja ELY-keskuksen asiantuntijoiden kommentit. Lisäksi perusteltu päätelmä pitää ottaa huomioon hanketta koskevissa lupapäätöksissä ja lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa muodostetut vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyt tarkasteltavat vaihtoehdot olivat:

- Hankevaihtoehto VE0, jossa YVA-asetuksen mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhtenä vaihtoehtona tuli tarkastella hankkeen toteuttamatta jättämistä, eli niin sanottua 0-vaihtoehtoa. Hankkeen 0-vaihtoehtona (VE0) tarkasteltiin tilannetta, jossa datakeskusta ei rakenneta eikä oteta käyttöön suunnitellulla hankealueella.
- Hankevaihtoehto VE1, jossa tarkasteltiin tilannetta, jossa hankealueelle suunniteltu datakeskus rakennetaan ja otetaan käyttöön. Microsoftin tämänhetkisen hankesuunnitelman mukaan hankealueelle, joka on laajuudeltaan noin 50 ha, rakennetaan kolme (3) datakeskusrakennusta ja tukitoiminnot. Datakeskusten yhteenlaskettu sähköteho on noin 150 MW. Rakennettavien datakeskusrakennusten yhteyteen sijoitetaan varavoimageneraattorit (yhteenlaskettu polttoainetehto noin 500 MW),

- Lisävaihtoehto VE2 muodostettiin arvioinnin aikana, ja sen mukaan hankealueelle rakennetaan ja otetaan käyttöön kolme datakeskusrakennusta kuten vaihtoehdossa VE1. Näistä vain ensimmäinen datakeskusrakennus varustetaan varavoimageneraattoreilla. Lisävaihtoehdon tarkastelua suositeltiin yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa.

Arviointiselostus

Arvioinnissa tunnistettiin hankevaihtoehtojen toteuttamisesta aiheutuvat haitalliset vaikutukset, esitettiin keinoja estää tai lieventää niitä sekä tunnistettiin myös jäännösvaikutuksia. Arviointi sisältää myös vaikutusten kokonaismerkittävyyden arvioinnin.

Kaikki hankevaihtoehdot todettiin arvioinnissa toteuttamiskelpoisiksi, edellyttäen että esitetyt haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinot huomioidaan riittävällä tavoin hankkeen jatkosuunnittelussa ja hankkeen toteutuksessa. Arviointiselostus sisältää runsaasti lieventämistoimenpiteitä, joista tosin suuri osa sisältyy jo tavanomaiseen hyvään suunnittelu- ja rakentamistapaan.

Suurin osa vaikutuksista oli arvioitu olevan vähäisiä kielteisiä. Noin neljässäkymmenessä arvioidussa vaikutuksessa oli päädytty toiseen arvioon.

Yhteenveto kunnan lausunnosta

Kunnan lausunnossa todetaan miten arviointiohjelmasta annetussa lausunnossa esiinnostetut kysymykset, eli esitetyt tarkennukset tai pyydetyt selvennykset on otettu huomioon arvioinnin yhteydessä.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota myös edellä todettuun suureen vähäisten kielteisten arvioiden määrään sekä siihen, että liitännäishankkeiden ja erityisesti maakaapelihankkeiden (Espoon Mankin sähköasema-datakeskusalue 2 x 400 kV sekä Framnäs-Kolabacken 110 kV) yhteisvaikutukset käsiteltiin varsin lyhyesti. Niiden osalta olisi ollut hyvä avata vaikutuksia enemmän. Monia vaikutuskokonaisuuksia olisi ollut myös perusteita arvioida kriittisemminkin.

Liite:

- Kirkkonummen kunnan lausunto Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, ehdotus kunnanhallitukselle 20.5.2024

Asiakirjat:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen lausuntopyyntö Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
- Kirkkonummen datakeskushankkeen YVA-yleisötilaisuuden 16.4.2024 esittelyaineisto (Uudenmaan ELY-keskus, Microsoft 3465 Finland Oy)